

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: **Ing. D. G.**

proti

žalovanému:

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
sídlem Pivovarské nám. 1245, Hradec Králové, 500 03

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. KUKHK-44401/DS/2022-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozhodnutí správního orgánu

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2023, č. j. KUKHK-44401/DS/2022-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Trutnov (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 9. 11. 2022, č. j. MUTN 111151/2022, sp. zn. 2022/385/SPR-SR VAL, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl jako provozovatel motorového vozidla, registrační značky xx, dopustit tím, že v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla, na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Konkrétně mělo dojít dne 27. 12. 2021 nezjištěným řidičem vozidla k porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu vyplývající z dopravního značení B20a na 50km/h, přičemž mu byla silničním úsekovým rychloměrem SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL 0012, naměřena rychlost jízdy 80 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h, byla naměřena nejnižší skutečná rychlost jízdy 77 km/h, čímž se řidič dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.

2. Správní orgán I. stupně zaslal dne 1. 2. 2022 žalobci výzvu k zaplacení určené částky podle § 125h odst. 1 silničního zákona, výzva mu byla téhož dne doručena. Dne 15. 2. 2022 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno žalobcovo sdělení totožnosti řidiče: Dr. X. G., xxx. Správní orgán I. stupně odeslal dne 28. 2. 2022 výzvu k podání vysvětlení na adresu uvedeného řidiče. Písemnost se vrátila zpět jako nedoručitelná. Správní orgán I. stupně se pokusil doručit výzvu k podání vysvětlení opakovaně. Z oznámení o výsledku reklamace vyplynulo, že zásilka byla doručena dne 3. 5. 2022. Na výzvu správního orgánu I. stupně však Dr. G. nikterak reagoval. Správní orgán I. stupně neměl jiné indicie či důkazy k určení totožnosti řidiče, proto řízení o přestupku řidiče odložil a zahájil řízení pro přestupek provozovatele vozidla. Dne 19. 9. 2022 vydal správní orgán I. stupně příkaz, který byl žalobci doručen dne 29. 9. 2022. Dne 6. 10. 2022 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno žalobcovo odvolání, to bylo vyhodnoceno jako odpor. Písemností ze dne 7. 10. 2022 předvolal správní orgán I. stupně žalobce k ústnímu jednání na den 2. 11. 2022 a současně jej poučil o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Předvolání bylo doručeno dne 7. 10. 2022. Dne 25. 10. 2022 byla správnímu orgánu doručena omluva z ústního jednání z důvodu aktuálního dlouhodobého pobytu žalobce v zahraničí. Správní orgán neuznal tuto omluvu, neboť byla založena na zcela obecném a nedostatečném důvodu, nebyla doložena žádným důkazem o pobytu žalobce v zahraničí. Správní orgán vyhodnotil omluvu jako nenáležitou a nedůvodnou, s čímž se následně ztotožnil i žalovaný. Ústní jednání včetně provedení důkazů proběhlo dne 2. 11. 2022 v nepřítomnosti žalobce, jak je popsáno v protokolu o ústním jednání. Správní orgán I. stupně vydal dne 9. 11. 2022 prvostupňové rozhodnutí, proti kterému žalobce podal dne 23. 11. 2022 blanketní odvolání, které dne 8. 12. 2020 na výzvu správního orgánu I. stupně doplnil. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobci prvostupňovým rozhodnutím uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Správní orgán I. stupně se ve svém rozhodnutí podrobně vyjádřil k otázce závažnosti důvodů pro nedostavení se k ústnímu jednání a vysvětlil, co může být závažným důvodem a co nikoliv. Správní orgán I. stupně se dále podrobně vyjádřil ke splnění podmínek pro to, aby řízení o přestupku mohlo být zahájeno a přestupek mohl být projednán s provozovatelem vozidla podle ustanovení §125f odst. 1 zákona o silničním provozu, tj. zejména k učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku podle ustanovení §125f odst. 5 téhož zákona.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení. Dále uvedl, že správní orgán I. stupně v dané věci

postupoval v souladu s ustanovením § 3 správního řádu tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, tj. zásadou legality, zákazu zneužití pravomoci, resp. zákazu zneužití správní úvahy, zásadou proporcionality a ochrany dobré víry, zásadou ochrany veřejného zájmu a zásadou nestranného přístupu, resp. formální spravedlnosti.

4. Žalovaný se stejně jako správní orgán I. stupně podrobně vyjádřil ke splnění podmínek pro to, aby řízení o přestupku mohlo být zahájeno a přestupek mohl být projednán s provozovatelem vozidla podle ustanovení §125f odst. 1 zákona o silničním provozu, tj. zejména k učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku podle ustanovení §125f odst. 4 téhož zákona a v tomto směru poukázal i na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“). Podle žalovaného byl ve správním řízení bez pochybností zjištěn provozovatel vozidla, který má dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost zajistit, aby byly při použití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Zdůraznil, že provozovatel vozidla je trestán za to, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu toto nezajistil. Uvedl, že si je vědom toho, že se jedná o konstrukci poměrně striktní a pro provozovatele vozidla nepříznivou. Konstatoval i to, že ze zákonné úpravy vyplývá, že k odpovědnosti za předmětný přestupek dle § 125f zákona o silničním provozu není vyžadováno zavinění a jedná se tedy o odpovědnost objektivní. Dle žalovaného správní orgán I. stupně učinil všechny nezbytné kroky ke zjištění pachatele předmětného přestupku a v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky oznámení o přestupku odložil, nic mu proto nebránilo, aby zahájil řízení o přestupku provozovatele vozidla se žalobcem jako provozovatelem vozidla. Žalovaný se ztotožnil i s vyhodnocením správního orgánu I. stupně otázky závažnosti důvodů pro nedostavení se k ústnímu jednání.
5. Žalovaný se dále zabýval současným naplněním formálního a materiálního znaku přestupku a shledal, že jednání neznámého řidiče vozidla, registrační značky xx, naplnilo materiální znak přestupku a že o naplnění formálního znaku není pochyb.
6. Závěrem se žalovaný zabýval výší a druhem sankce v daném případě, označil ji za odpovídající a ztotožnil se s odůvodněním pokuty správním orgánem I. stupně.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

7. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení. Namítl, že napadené rozhodnutí a řízení mu předcházející trpí takovými vadami a nedostatky, že může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci.
8. Žalobce uvedl, že jako provozovatel vozidla, registrační značky xx, řádně a v zákonné lhůtě splnil všechny zákonné požadavky na provozovatele vozidla, tedy sdělil správnímu orgánu I. stupně údaje o totožnosti řidiče vozidla, přičemž jeho sdělení obsahovalo všechny povinné a požadované údaje o totožnosti řidiče. Má zato, že nebyly splněny zákonné podmínky pro uplatnění odpovědnosti provozovatele vozidla, neboť správnímu orgánu I. stupně na základě výzvy sdělil, kdo vozidlo řídil.
9. Žalobce namítl, že uvedenému řidiči se podařilo doručit výzvu k podání vysvětlení (dne 3. 5. 2022) a správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky k potrestání pachatele

přestupku. Šíření epidemie COVID-19 v zemi určení nemůže být důvodem pro nezjištění skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě a následné odložení věci. Všechny skutečnosti, které se tedy správní orgán I. stupně do té doby dozvěděl, byly dostatečné k zahájení řízení o přestupku s označeným řidičem. Doručení výzvy k podání vysvětlení do Kanady bylo dle žalobce dostatečným signálem k tomu, že se jedná o existující fyzickou osobu, jelikož tato osoba zásilku převzala.

10. Žalobce proto znovu namítl, že nebyly splněny podmínky pro projednání správního deliktu s provozovatelem vozidla dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť existovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě (označenému řidiči). K tomu odkázal na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2018, č. j. 22 A 173/2016-33.
11. Žalobce má zároveň za to, že jednání správního orgánu I. stupně splňuje všechny znaky přepjatého formalismu, neboť si přisvojuje v určitých případech pravomoci, které mu *de iure* nepřísluší a v širším kontextu rozhoduje na základě neověřených domněnek. K tomu odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. US 2062/14.
12. Závěrem žalobce namítl, že v řízení, které předcházelo napadenému rozhodnutí, nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, tj. nebyla dodržena zásada materiální pravdy uvedená v § 3 správního řádu.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a dalšího podání žalobce

13. Žalovaný plně odkázal na své rozhodnutí ze dne 18. 1. 2023, sp. zn. KUKHK-44401/DS/2022-3, v němž se věci podrobně zabýval, a též na rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 11. 2022, č. j. MUTN 1668/2022, sp. zn. 2022/385/SPR-SR-VAL.
14. Žalovaný ve vyjádření znovu shrnul průběh správního řízení a zrekapituloval skutkový stav. Má za to, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti. Uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za věcně správné, odpovídající zjištěným (a ničím nevyvráceným) skutečnostem.
15. Žalovaný uvedl, že šíření epidemie COVID-19 v zemi určení mělo vliv pouze na skutečnost, že doklad o převzetí nemohl být podepsán příjemcem písemnosti. Doručení oprávněnému příjemci tak bylo stvrzeno poštovním doručovatelem.
16. V replice na vyjádření žalovaného žalobce zopakoval, že nebyly naplněny podmínky pro projednání přestupku s provozovatelem vozidla dle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Ke svému podání přiložil Ministerstvem dopravy ČR vydanou statistiku bodovaných řidičů za rok 2021 a vyjádření Ředitelství služby cizinecké policie, které uvádí, že pokud náhodou zahraniční osoba není v registrech Policie ČR evidována při každém svém pobytu, tak to automaticky neznamená, že se na území ČR nenacházela.

IV. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání postupem a za podmínek stanovených v ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. Vycházel přitom

ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Po prostudování předloženého správního spisu dospěl soud k následujícím právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

18. Žaloba učinila spornou otázkou především to, zda byly v daném případě splněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu se žalobcem, tedy zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku předtím, než předmětné řízení o přestupku provozovatele vozidla zahájil. Krajský soud se proto nejprve zabýval námitkou zpochybňující zákonnost zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla.
19. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu platí, že správní orgán tento přestupek projedná, *pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
20. Dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se *provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.* Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby provozovatel vozidla za přestupek odpovídal. Dle odstavce 5 zmíněného ustanovení *obecní úřad obce s rozšířenou působností tento přestupek projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
21. Na základě ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2, b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.*
22. Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu *popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.* Zákonomdárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný přestupek je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytykanému deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

23. To, že v dané věci byl spáchán přestupek podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 ve spojení s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu řidičem vozidla, jehož provozovatelem byl v předmětné době spáchání přestupku žalobce, není v dané věci sporné.
24. Krajský soud při posouzení otázky naplnění podmínek pro stanovení odpovědnosti za přestupek provozovatele motorového vozidla dle ustanovení § 125f a násl. zákona o silničním provozu a zejména posouzení naplnění podmínky spočívající v tom, že správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale správní řízení o přestupku vůči řidiči (pachateli přestupku) nezahájil a věc odložil, vycházel z judikatury NSS, přičemž současně musel zohlednit individuální okolnosti dané věci. Zásadní spornou otázkou přitom je, kam až vedou „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“, jejichž učinění je předpokladem pro vznik odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek.
25. Otázkou, kam až by mělo vést pátrání po provozovatelem označeném přestupci, se zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46 (všechny zde uváděné rozsudky NSS jsou k dispozici na www.nssoud.cz) v němž konstatoval, že *„šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku.“* K tomu však dodal, že *„budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.“* V tomto rozsudku také uvedl, že *„pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích, nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“* Z uvedeného je zřejmé, že v povinnosti učinění „nezbytných kroků“ se odráží subsidiarita správního deliktu provozovatele vozidla. Až v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Primárně tedy za delikt (v širším smyslu) odpovídá řidič vozidla. Až tehdy, nelze-li skutečného řidiče na základě žádných důkazů či indicií zjistit, vést proti němu přestupkové řízení a spáchání přestupku mu prokázat, nese odpovědnost za delikt provozovatel vozidla. Ten se uvedené odpovědnosti může zbavit jen na základě zákonem předvídaných liberačních důvodů, vymezených v § 125f odst. 6 (dříve odst. 5) zákona o silničním provozu.
26. K účelu uvedené úpravy, která byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., se Nejvyšší správní soud vyjádřil také např. v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014-21: *„Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud*

zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“ Ze smyslu právní úpravy a dosavadní judikatury je tedy zřejmé, že nezbytné kroky správního orgánu ke zjištění pachatele přestupku příliš daleko nevedou.

27. V nyní projednávané věci byl za řidiče vozidla žalobcem označen cizinec s bydlištěm v zahraničí. Je tak třeba zodpovědět otázku, zda po zaslání zásilky obsahující výzvu správního orgánu takové osobě do zahraničí, která ji převezme, avšak na ni nereaguje, nejdou v takovém případě další kroky již nad rámec zákonné dikce „nezbytných kroků“ a zejména nad rámec účelu právní úpravy. O určitém omezení rozsahu kroků správních orgánů, které vyplývá z dikce zákona „nezbytné kroky“, hovoří shora citovaná judikatura v tom smyslu, že by šlo proti smyslu úpravy přestupku provozovatele vozidla (dříve správního deliktu) vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede k usvědčení pachatele přestupku. V tomto kontextu je třeba mít nepochybně na zřeteli i to, že správní orgán věc odloží, nezjistí-li do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Zákonodárce tak stanovil určitý, nepřiliš dlouhý, časový úsek (60 dnů) pro zjišťování a shromažďování podkladů pro zahájení přestupkového řízení s konkrétní osobou než je věc odložena a může následovat, jako v tomto případě, řízení s provozovatelem vozidla.
28. V dané věci, jak je již shora uvedeno, žalobce k výzvě správního orgánu I. stupně označil za řidiče předmětného motorového vozidla cizího státního příslušníka s bydlištěm v zahraničí. Ten sice jednu výzvu (ze dvou) převzal, avšak nijak na ni nereagoval. Prvostupňový správní orgán tak měl k dispozici konkrétní identifikační údaje ke sdělené osobě, které také využil k jejímu zkontaktování, navázání kontaktu s ní touto cestou se však nepodařilo.
29. K tomu krajský soud uvádí, že v případě, kdy tvrzený pachatel se nachází v zahraničí a je nekontaktní, nemá správní orgán téměř žádnou možnost, jak spolehlivě zjistit, že jde skutečně o pachatele přestupku. To sice neznamená, že k jeho usvědčení je nutné jeho doznání, avšak nedostupnost označené osoby žijící v cizině výrazným způsobem ztěžuje možnost obstarávání přesvědčivých důkazů. Pokud tedy z ostatních důkazů vina přesvědčivě nevyplývá a označená zahraniční osoba je pro správní orgán nedostupná, není nutné trvat na tom, aby se ji správní orgán nadále snažil kontaktovat. Možnosti, kterých správní orgán může při vyhledávání, resp. zkontaktování, osob v cizině a případném následném správním řízení využít, jsou totiž značně omezené. Vzhledem k nutnosti respektovat suverenitu cizího státu totiž nepřichází v úvahu hrozba předvedení, natož jeho faktická realizace. I případné využití ukládání pořádkových pokut představuje spíše jen teoretickou možnost, než reálně použitelný a především smysluplný nástroj. V případech, kdy se jedná o cizince s bydlištěm v zahraničí, tak má správní orgán rozhodně omezenější prostor a možnosti postupu než na území České republiky i s ohledem na dikci § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky, dle něhož správní orgán věc odloží, nezjistí-li do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Zmíněná lhůta pro toto ověřování a zajišťování podkladů v zahraničí pro zahájení přestupkového řízení s konkrétní osobou (cizincem s bydlištěm v zahraničí) je pro uskutečňování rozsáhlejších

kroků doba velmi krátká a ve vztahu k bagatelnímu jednání (i postihu za něj) nevhodná a tedy již jdoucí proti smyslu uvedené úpravy. Navíc žalobci nic nebránilo jím označenou osobu kontaktovat a vybídnout ji, aby na výzvu správního orgánu reagovala.

30. K žalobcově výhradě, že správní orgán měl jasné informace pro zahájení přestupku, tj. že řidič vozidla byl jednoznačně ztotožněn a že jeho další vysvětlení nebylo nezbytné, je nutno uvést následující. Tvrzení provozovatele vozidla spočívající v označení osoby, která v předmětné době vozidlo údajně řídila, ještě nezakládá skutečnosti odůvodňující zahájení přestupkového řízení proti takto oznámené osobě a může pouze odůvodňovat předvolání sděleného řidiče k podání vysvětlení. K tomu, aby mohla být určitá osoba považována za podezřelou ze spáchání přestupku, musí přistoupit další okolnosti, z nichž by bylo lze dovodit podezření, že tato osoba skutečně v rozhodnou dobu vozidlo řídila a přestupek s ním spáchala. Tvrzení provozovatele o zapůjčení vozidla označenému řidiči ani předložené potvrzení o zapůjčení vozidla totiž nijak neprokazuje, že označená osoba vozidlo skutečně v rozhodnou dobu řídila (že je např. nepřenechala k dispozici ještě někomu jinému). Rozhodně nelze s jistotou tvrdit, že provozovatelem označená osoba byla právě tím řidičem, který se dopustil shora popsaného přestupu. Samotné tvrzení žalobce tedy nebylo dostatečným podkladem pro zahájení řízení o přestupku řidiče, a to zejména za situace, kdy na výzvy správního orgánu I. stupně oznámená osoba nereagovala. V tomto směru lze poukázat i na usnesení Ústavního soudu ve věci ze dne 26. 2. 2019, sp. zn. III. ÚS 1736/16, v němž Ústavní soud mimo jiné uvedl: „... rovněž Ústavní soud se totiž domnívá, že za situace, kdy stěžovatelka sice prostřednictvím svého zmocněnce označí konkrétní osobu řidiče, která však současně odmítne podat v dané věci vysvětlení (na což má ústavně zaručené právo), není možno považovat postup správního orgánu, jenž na základě toho dané přestupkové řízení zastaví (resp. věc odloží), za postup svévolný, neboť je zjevné, že by v takovém případě byl v důkazní nouzi.“ Z uvedeného lze bezpochyby dovodit, že taková důkazní nouze by nastala i pokud na opakovanou výzvu správního orgánu označený cizinec bydlící v zahraničí nereaguje, neboť *de facto* není významnější rozdíl mezi odmítnutím podání vysvětlení a nereagováním na výzvu.
31. Krajský soud uzavírá, že postup správních orgánů lze v dané věci označit za dostatečný a provedený v rozsahu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, podle něhož správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu. Správní orgán I. stupně se pokusil zjistit skutečného přestupce na základě tvrzení a poskytnutých údajů žalobcem, avšak bezúspěšně, proto v souladu se zákonem vydal usnesení o odložení věci a zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Za shora popsané situace, kdy se jednalo o cizince s bydlištěm v zahraničí, byly dle krajského soudu učiněné kroky správního orgánu I. stupně dostatečné. Za dané situace tak byly splněny podmínky pro zahájení správního řízení pro přestupek provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, protože správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
32. Lze podotknout, že ministerstvo dopravy ve svém sdělení ze dne 22. 6. 2023 k podnětu žalobce k přezkumnému řízení přílehlavě poukázalo na obdobnou situaci, kterou se zabýval Krajský soud v Brně a který ve svém rozhodnutí ze dne 20. května 2022, č. j. 34 A 12/2020-28, uvedl, že „situace, kdy provozovatel vozidla označí jako řidiče osobu žijící v zahraničí, správní orgány se jej pokusí na této adrese kontaktovat, avšak zasluku není možné

doručit s tím, že je adresát na této adrese neznámý, případně situace, kdy se tuto osobu nedaří dohledat a doručovat jí, či situace, kdy taková osoba podat vysvětlení ve věci přestupku odmítne, zpravidla postačují k tomu, aby správní orgán zahájil řízení o přestupku s provozovatelem vozidla (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31, v návaznosti na rozsudek téhož soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46). Obdobně tomu bylo i v posuzované věci. Žalobce (provozovatel vozidla) označil za řidiče vozidla osobu žijící v zahraničí (v Kanadě). Správní orgán prvního stupně zaslal označené osobě předvolání k podání vysvětlení na uvedenou adresu, kam bylo dodáno dne 22. 2. 2019. Tato výzva však zůstala bez jakékoli reakce. Za těchto okolností bylo na místě řízení o přestupku řidiče vozidla odložit, neboť byly učiněny nezbytné (leč marné) kroky ke zjištění přestupce, a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla. V postupu správního orgánu proto soud neshledal žádné pochybení.“

33. K žalobcem odkazovanému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 7. 2018, č. j. 22 A 173/2016-33, jímž bylo zrušeno rozhodnutí správního orgánu a věc vrácena k dalšímu řízení, krajský soud uvádí, že k tam řešené otázce, kam až vedou ony „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“, jejichž učinění je předpokladem pro vznik odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt, tento soud zdůraznil, že „přijatý závěr platí jen pro skutkové okolnosti dané věci a nelze jej zevšeobecňovat ve smyslu „návodu“, co se považuje za „učinění nezbytných kroků“, jako dvě výzvy a dost, výzva a předvolání k podání vysvětlení a dost. Vždy je nutno posuzovat konkrétní skutečnosti, na základě kterých je o odpovědnosti provozovatele vozidla rozhodováno.“ Navíc je však tento rozsudek na nyní projednávanou věc nepřiléhavý, jelikož skutkové okolnosti byly odlišné od nyní projednávaného případu. Z ničeho totiž nevyplývá, že by správní orgán v uvedeném případě označenému řidiči doručoval do zahraničí, a překážky bránící možnosti zahájit řízení o správním deliktu dle § 125f silničního zákona dosahovaly odlišných rozměrů než u nyní projednávaného případu.
34. Rovněž námitka nedodržení zásady materiální pravdy (§ 3 zákona správního řádu) je na základě výše uvedeného lichá. Zmíněná zásada představuje povinnost správního orgánu zjistit v průběhu dokazování skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rozhodnutí správních orgánů musejí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu potřebném pro soulad rozhodnutí se zákonem. Jak bylo uvedeno shora, správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a následně projednal přestupek se žalobcem jako provozovatelem vozidla, přičemž tento postup byl zákonný. Správní orgán přitom vycházel ze všech za dané situace dostatečně zjištěných skutečností a stavu věci.
35. K námitce přepjatého formalismu, v níž žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2062/14, z něhož citoval: „Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát konstatoval, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup, který používá sofistikované odůvodňování k prosazení zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mimo jiné, že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku, a že povinnost soudů nalézat právo neznamena pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, nýbrž též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad...“, lze dodat, že důsledkem přepjatého

formalismu je sofistikované zdůvodňování zjevné nespravedlnosti, případně absence odkazu na právní předpis. O takovou situaci však v daném případě nešlo. Správní orgány postupovaly v souladu se zákonem a krajský soud neshledal, že by správní řízení, či odůvodnění správních rozhodnutí bylo jakkoliv zatíženo přepjatým formalismem.

36. K žalobcem k replice na vyjádření žalovaného předložené statistice bodovaných řidičů za rok 2021 a vyjádření Ředitelství služby cizinecké policie k jeho žádosti o informaci o možnostech Policie ČR - cizinecké policie ohledně zjišťování pohybu zahraničních osob ze třetích zemí na území ČR krajský soud dodává, že pro posouzení věci (jak je zřejmé ze shora uvedeného) byly tyto listiny zcela irelevantní.

V. Závěr a náklady řízení

37. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
38. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. září 2023

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně